

fiziško delavno moč in ki so v vseh odnošajih odvisni od kapitalističnega gospodstva.

Odgovarja se časih z ugovorom, da se sedaj uradnikom in učiteljem itak ne priporoča nič drugega; pravi se jim, naj se združijo, pa naj ostanejo „sami zase“. To bi bilo prav lepo, ako ne bi bilo vsako vprašanje pravice v zadnji vrsti vprašanje moči, in če ne bi bila kapitalistična moč tako enotna, da ji je treba brezpogojno postaviti enotno delavsko moč nasproti. Združeni uradniki so seveda več kakor posamezen uradnik. Toda če ostanejo osamljeni, so vendar še tako slabi, da ne morejo doseči nič odločilnega, dočim je delavski razred kot enotna armada nepremagljiv in ž njim vred so nepremagljivi njegovi posamezni deli.

Ako podpirajo uradnike in učitelje v njih bojih na gospodarskem in na političnem polju delavci, tedaj je to tako ogromna moč, da mora prej ali slej prodreti na vsi črti. Toda kdor zahteva od delavca take podpore, mora pokazati delavstvu, da tudi ono lahko njemu zaupa; pridružiti se mu mora, v eni organizaciji mora korakati z njim. Pridobivala bosta oba že na poti; uradništvo in učiteljstvo se bo nasrkalo silne delavske energije, delavstvo bo profitiralo od njih inteligence in tako se bota vzajemno izpopolnjevala.

Že opazujemo ta proces dugod. Ali morajo Slovenci vedno čakati in capljati od zadaj? Kaj pa bi bilo, če bi podali Slovenci enkrat primer? Socializem je bodočnost; kdor se postavi na čelo njegovi armadi, si pridobi največje zasluge. To bi bilo tudi brez fraze imenitno narodno delo.

Iz mariborske okolice.

Pod tem naslovom je čitati v 9. št. „Narodnega lista“ dejstvo, da nekatere šole našega okraja izkazujejo ogromna števila šolskih zamud. K temu poročilo je dostaviti, da je pač prepolzevo poslovanje v okrajnem šolskem svetu veliko krivo, da se navedena ogromna števila šolskih zamud tako množe, zakaj razsodki o odmerjenih šolskih kaznih se navadno v do-

stavbo strankam dotičnemu občinskemu uradu odpošljejo tri in še več mesecev po odmerjeni kazni, časih po več rozsodkov obenem vkup, tako da starši potem več ne vedo, zakaj so pravzaprav kaznovani. In vendar ni nikjer uradno poslovanje taka nujna potreba, ko ravno pri šolskih zamudah ter je tudi po odredbah višjih šolskih oblasti naravnost zaukazano. Da taka počasnost stvari le škoduje, je očitno. Zdi se nam, da pri okrajnih šolskih svetih manjka dotičnih delavnih moči, in kar se tiče našega okraja, je v ta namen odločen en edin uradnik, ki ima pa še druge agende v obilnem številu reševati. V našem šolskem okolišu n. pr. je več kazni iz preteklega leta neiztirjanih in tudi z zaporom neodsluženih. In kakšen je navadno ta zapor? V občinski ječi! Komentarja ni treba! Takim zanikrnežem bi se moralo sedenje za šolske kazni vendar otežkočiti ter jih poklicati v zapor k e. kr. sodišču, kamor imajo daljšo pot in večkrat tudi stroške za potovanje tja ali pa spremstvo z orožniki. To bi bilo radikalno!

Zato naj bi bili uradniki v okrajnem šolskem svetu pomnoženi in za to nastavljeni in poklicani učitelji, ki službujejo že dlje časa, ki so upehani od dela v šoli in ki so sposobni za tako delo. Taki uradniki, vzeti iz učiteljskega stanu, bi uradovali gotovo vsaj tako, ako ne bolje in hitreje, kakor uredjujejo drugi uradniki. Učiteljstvo bi pa imelo tudi več zaupanja vanje. Bilo bi to šolstvu le v korist. Naš kmet navadno redno pošilja svojo deco v šolo, šolske kazni zadenejo nevedni proletarijat, ki se vedno bolj in bolj množi v nadlogo občinam in državi. Učiteljske skupščine in vsi poklicani krogi bi naj uvažali zgoraj navedeni predlog ter ga zastopali z vso odločnostjo.*)

Iz naše organizacije.

Kranjsko.

Učiteljsko tiskovno društvo. Upravni svet „Učiteljskega tiskovnega društva“ je sklenil, da je odslej naprej tistim, ki

*) O tem predlogu smo že mi govorili v 47. številu, stran 431.

Uredn.

Zatohli vzduh in prah jo reže v grlo.
Ženic je ondan slišala šepet:
„Ubožica, kako je vendar blede!
In pokašljeje tudi ...“ No, seveda,
krepak ni mestni človek kakor kimet...

Nocoj! Ne, misliti ne sme preveč! —
Kako nenadoma se je zgodilo!
Kakor da spečo jo je zbodel meč
globoko v prsi, ... Pramen vroč, rdeč ...
In čelo se je mrzlo porosilo.
Ne, misliti ne sme preveč! Preljut
je ta spomin; vznemirja ji ves čut
do skrajnosti...

Svetli se zunaj. Dan!
Prihaja vendar, dasi je kesan.
Zdaj pojdejo iz hiš ljudje na plan,
počiti, krepki, zdravi, dobre volje.
Ta v gozd in ta na pod in ta na polje.
Otroci pa z živinčeti na pašo.
Čuj! Zvon oznanja že jutranjo mašo!
Zamolke poje kakor pri pogrebu ...
Jasni se daleč na iztočnem nebu ...

O solnce, lek, življenje, luč in moč!
Prešla je noč. Prešla ta strašna noč ...

In vendar! Dihala je laže prej,
zdaj prsi ji teži, ogromen kamen.
Zdaj ... Nekaj se utrgalo je v njej!
Če spet ulije se ji rdeči pramen,
tedaj — o Bog ...

Boke na prsih sklene.
Oči upre ob strop. Obraz rosé
ji bridke solze. In krvave pene
ji silijo na ustnice bledé ...

Tako so našli skoro jo potem.
In baje se je smilila ljudem.
„Pozna se ji, da ni umrla rada“,
so rekli, ker je reči kaj navada.

Jaz žalnejših besed od teh ne vem.

A. Funtek.